

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17CoP/26/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6420200147
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Janáková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:6420200147.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne vo veci starostlivosti súdu o maloletú Q. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, dieťa rodičov: matky C. I., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom D. XXX, t.č. bytom D. XX/X, T., a otca G. I., nar. XX.XX.XXXX., trvale bytom D. XXX, zast. Advokátskou kanceláriou Špireková & Partners s.r.o., so sídlom Námestie Matice slovenskej 6, Žiar nad Hronom, IČO: 47 232 811, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie otca mal. dieťaťa proti uzneseniu Okresného súdu Prievidza zo dňa 07. februára 2020, č.k. 8P/4/2020-37, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil otcovi dieťaťa povinnosť platiť na výživu mal. Q. sumu 100 eur mesačne, vždy do 10. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc vykonateľnosťou tohto uznesenia, a to do právoplatného skončenia rozvodového konania, vedeného na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod sp. zn. 5P/4/2020. Zároveň rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. V rozhodnutí konštatoval, že matka sa v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia domáhala, aby súd zaviazal otca prispievať na výživu mal. Q. sumu 160 eur mesačne od podania návrhu. V návrhu uviedla, že s otcom dieťaťa - jej súčasným manželom - nežije v spoločnej domácnosti od septembra 2019. Problémy v spolužití začali potom, čo sa otec začal pod vplyvom alkoholu nevhodne správať k staršiemu synovi matky, ktorého má z predchádzajúceho vzťahu, dokonca ho mal fyzicky napadnúť. Otec sa odmieta zmeniť, preto opustila s deťmi spoločnú domácnosť a požiadala o pomoc ohľadne rozvodu Centrum právnej pomoci. Matka poberá rodičovský príspevok, prídavky na staršieho syna, na ktorého jeho otec platí výživné 66,34 eur mesačne nepravidelne. Za nájom matka hradí 275 eur mesačne, na stravu vynakladá 250 eur mesačne, na plienky pre mal. 20 eur mesačne, drogériu a kozmetiku pre mal. 10 eur mesačne, výdavky v súvislosti so zdravotnou starostlivosťou 8 eur mesačne, na oblečenie a obuv 40 eur mes., na internet 20 eur mes. a výdavky na syna, navštevujúceho 9. ročník ZŠ. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 2 ods. 1 CMP, § 325 ods. 1, § 326 ods. 1, § 331 ods. 1 CSP, § 360 ods. 1, 2, § 366 CMP a výsledkami vykonaného dokazovania, keď mal preukázané, že návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia o určenie povinnosti otca prispievať na výživu mal. je dôvodný. Uviedol, že neodkladné opatrenie nie je konečné rozhodnutie. Jeho účelom je rýchlo a pružne riešiť takú situáciu, kde je potrebný okamžitý zásah súdu a rýchla, i keď dočasná úprava právnych (nielen faktických) pomerov účastníkov. Základnou podmienkou na nariadenie neodkladného opatrenia je, aby účastník osvedčil uplatňovaný nárok a preukázal potrebu neodkladnej úpravy pomerov, ktorá nemusí vyplývať len z naliehavosti situácie, ale v prípade konania starostlivosti súdu o maloletých aj z existencie záujmu mal. dieťaťa. Ďalej uviedol, že charakteristickým znakom neodkladného opatrenia podľa § 366 CMP je rozsah výživného, ktorý sa zásadne odlišuje od jeho rozsahu v konečnom rozhodnutí. V súlade s platným CMP možno v rámci neodkladného opatrenia nariadiť rodičovi platiť výživné len v nevyhnutnej miere a je určené len na uspokojovanie základných životných potrieb oprávneného, pričom nie je

rozhodujúce, že povinný je schopný platiť výživné aj vo väčšom rozsahu. Súd poukázal na to, že z podaného návrhu je zrejmé, že rodičia sú manželmi a nežijú v spoločnej domácnosti. Podľa matky otec si svoju vyživovaciu povinnosť neplní a plniť nebude, kým mu to súd nenariadi. Osobnú starostlivosť o dieťa reálne zabezpečuje iba matka, a to od odchodu zo spoločnej domácnosti v septembri 2019. V danom prípade, keďže vyživovacia povinnosť nebola doposiaľ upravená žiadnym rozhodnutím súdu a súd mal preukázanú existenciu potreby dočasnej nevyhnutnej úpravy, týkajúcej sa plnenia vyživovacej povinnosti otca k maloletej, návrhu vyhovel. Pri určení výšky vyživovacej povinnosti vychádzal súd zo sumy životného minima, určeného na neplnoleté nezaopatrené dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Ku dňu 01.07.2019 boli ustanovené sumy životného minima opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR č. 183/2019 Z.z. na nezaopatrené dieťa 95,96 eur. Podľa uvedeného považoval súd výšku výživného 100 eur za primeranú, pričom pokryje aspoň čiastočne náklady na odôvodnené potreby mal. dieťaťa, pričom je jednoznačne v záujme maloletej, aby mala zabezpečené nevyhnutné výdavky, ktorými sú predovšetkým výdavky na stravu, oblečenie a drogériu. Súd dodal, že určenie výživného v konečnej výške, ako aj otázka zverenia maloletej bude predmetom dokazovania vo veci samej, v konaní o rozvod a úpravu práv a povinností rodičov k mal. na čas po rozvode, ktoré prebieha na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod sp. zn. 5P/4/2020.

2. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote prostredníctvom právneho zástupcu odvolanie otec maloletej Q., domáhajúc sa jeho zmeny a zamietnutia návrhu, príp. zrušenia veci a vrátenia na ďalšie konanie. Namietal, že súd nesprávne vyhodnotil existenciu naliehavej potreby upraviť dočasne rodičovské práva a povinnosti neodkladným opatrením, keďže matka žiadnym spôsobom neosvedčila túto potrebu listinnými alebo inými dôkazmi. Nie je pravdivé tvrdenie matky, že by neprispieval na výživu mal. Q.. Od odchodu matky zo spoločnej domácnosti jej finančne pomáhal a prispieval na výživu maloletej, či už finančne alebo nákupom potrebných vecí pre maloletú, ktoré odovzdával matke pri preberaní a odovzdávaní dcéry. Dôkazom toho podľa neho je to, že matka po odchode z domácnosti ho nikdy nevyzvala na úhradu výživného. Po porade s advokátom začal od februára 2020 na výživu maloletej zasielať matke poštovým poukazom sumu 50 eur mesačne, lebo sa obával zatajenia uhrádzaného výživného matkou. Rovnako súd nesprávne posúdil rozsah výživného, ktorý je podľa neho neúmerný tvrdeným a osvedčeným skutočnostiam v návrhu. Matka nemusela opustiť spoločnú domácnosť a nemusela tak navýšiť svoje výdavky neúmerným spôsobom. Zdôraznil, že neodkladným opatrením sa upravuje vyživovacia povinnosť iba v nevyhnutnej miere. Z obsahu spisu vyplýva, že z mesačných výdavkov na mal. dieťa matka osvedčila len neehospodárne a neúmerné výdavky na bývanie v sume 275 eur (s čím on nesúhlasí, lebo mohla bývať v spoločnej domácnosti alebo u jej matky) a výdavky na internet v sume 21,10 eur, čo je pritom výdavok matky a nie dieťaťa. Výdavok na domácnosť v sume 275 eur predstavuje výdavok pre troch členov rodiny, teda 91,20 eur na osobu. Keďže on má vyšší príjem ako matka, ktorá je nezamestnaná, je síce povinný podieľať sa na nevyhnutných výdavkoch mal. dieťaťa vo väčšom rozsahu, avšak nie v rozsahu 100 %. On dosahuje zárobok 1.060 eur mes. brutto, čo je asi 830 eur mes. netto. Pri jeho pravidelných výdavkoch je výživné určené neprimerane vysoko, vzhľadom na vek maloletej, ako aj s poukazom na to, že neodkladným opatrením sa výživné určuje len v nevyhnutnej miere. Podľa neho je ním uhrádzaná suma 50 eur na výživu v primeranej výške. Uviedol, že tvrdenia matky o jeho zlom správaní sa k synovi matky nie sú pravdivé. Maloletý syn matky dieťaťa začal byť voči nemu drzý a odmietal dodržiavať pravidlá v domácnosti. Rovnako nie je pravdou, že je alkoholik. Matka odišla zo spoločnej domácnosti bez vysvetlenia a hoci sa snažil manželstvo zachrániť, matka dieťaťa to odmietla.

3. K odvolaniu otca sa písomne vyjadril kolízny opatrovník. Uviedol, že považuje sumu, ktorú má otec predbežne plniť na výživu maloletej za primeranú k zabezpečeniu jej aktuálnych potrieb. Žiadal uznesenie potvrdiť.

4. Matka sa k odvolaniu otca písomne nevyjadrila.

5. Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec v zmysle ustanovenia § 65 a § 66 Civilného mimosporového poriadku (CMP) bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdiť.

6. Neodkladné opatrenie možno nariadiť pred začatím konania, počas konania alebo po jeho skončení (§ 324 ods. 1 CSP). Vo všetkých prípadoch je možné nariadiť ho z dôvodu, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

7. Potreba bezodkladnej úpravy pomerov ako predpokladu nariadenia neodkladného opatrenia je daná najmä v prípade ochrany porušeného alebo ohrozeného práva. Pred nariadením neodkladného opatrenia posudzuje súd v celkovom kontexte požadovanej procesnej ochrany, či je osvedčená existencia právneho vzťahu medzi sporovými stranami; navrhovateľom tvrdené a osvedčené skutočnosti odôvodňujú potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu z ohrozenia exekúcie; uložením

požadovanej povinnosti alebo obmedzenia objektívne možno dosiahnuť ochranu, ktorej sa navrhovateľ domáha; navrhovaným neodkladným opatrením, pokiaľ má mať podľa okolností prípadu dočasný charakter, nebude vytvorený nenávratný stav; právne účinky neodkladného opatrenia neobmedzia povinnú osobu neprimeraným spôsobom a nad nevyhnutný rozsah a sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

8. V prípadoch týkajúcich sa maloletých detí je úprava rodičovských práv neodkladným opatrením opodstatnená v prípade, ak je to potrebné na zabezpečenie riadnej starostlivosti o dieťa, ktorá z rôznych dôvodov zabezpečená nie je, a to najmä uložením povinností platiť výživné v nevyhnutnej miere (§ 366 CMP), odovzdaním dieťaťa do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti (§ 367 CMP), alebo v prípade, ak sa ocitne maloletý bez akejkoľvek starostlivosti alebo ak je jeho život, zdravie a priaznivý vývoj vážne ohrozený alebo narušený, odovzdaním do starostlivosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktorú súd v uznesení určí (§ 365 ods. 1 CMP).

9. V preskúmvanej veci z návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia je zrejmé, že matka žila s otcom dieťaťa (manželom) v spoločnej domácnosti do septembra 2019, kedy sa pre nezhody s otcom s maloletou Q. a maloletým C., pochádzajúcim z predchádzajúceho vzťahu, odsťahovala do T.. S deťmi býva v prenajatom byte, za ktorý platí nájom 275 eur mesačne, maloletej kupuje plienky mesačne v sume 20 eur, drogériu a kozmetiku pre mal. v sume 10 eur mesačne, výdavky v súvislosti so zdravotnou starostlivosťou predstavujú 8 eur mesačne, hygiena a potreby pre domácnosť predstavujú 20 eur mesačne, za internet platí 20 eur mesačne, na stravu vynakladá cca 250 eur mesačne, na oblečenie a obuv cca 40 eur mesačne, hradí všetky potrebné výdavky na syna C.. Jej príjem pozostáva z rodičovského príspevku vo výške 220 eur (ktorý podľa správy kolízneho opatrovníka má poberať od 01.01.2020 vo výške 370 eur mesačne), poberá výživné na mal. C. vo výške 66,34 eur mesačne (nepravidelne) a prídavky na mal. C.; na mal. Q. poberá prídavky otec dieťaťa. Doposiaľ žila aj z úspor, ktoré spotrebovala. Podľa správy zamestnávateľa otca mal. dieťaťa priemerný zárobok otca je 926 eur mesačne. Z predloženej správy kolízneho opatrovníka vyplynulo, že otec si vyživovaciu povinnosť na mal. Q. riadne neplní, o mal. sa zaujíma, bráva si ju do svojej domácnosti, ale odmieta ju matke v dohodnutých termínoch vrátiť. V súčasnosti na návrh matky mal. dieťaťa na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod sp. zn. 5P/4/2020 prebieha konanie o rozvod manželstva účastníkov a úpravu práv a povinností rodičov na čas po rozvode k mal. Q..

10. Na základe takto zisteného skutkového stavu odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že matka osvedčila potrebu bezodkladnej a nevyhnutnej úpravy pomerov navrhovaným neodkladným opatrením. Vychádzajúc z aktuálnych pomerov rodičov, predovšetkým z ich príjmov, najmä z príjmu otca, pri zohľadnení, že príjem matky predstavuje iba rodičovský príspevok, sa odvolací súd stotožnil s výškou neodkladným opatrením uloženej povinnosti otcovi platiť výživné na mal. Q., ktorým výživným budú pokryté základné životné potreby maloletej Q.. Nedôvodnou je námietka otca dieťaťa, že výdavok na nájomné v sume 275 eur a na internet v sume 21,10 eur nie sú výdavkom maloletej, ale matky, keďže ako je zrejmé z napadnutého rozhodnutia, uvedené výdavky ani neboli zohľadňované ako výdavky maloletej Q.. Odvolací súd dodáva, že v konečnom rozhodnutí (o rozvode), v spojení s rozhodnutím o úprave práv a povinností rodičov k mal. Q. súd stanoví aj výšku vyživovacej povinnosti povinného rodiča, odvíjajúcu sa od jeho schopností, možností a majetkových pomerov, zároveň sa bude zaoberať všetkými relevantnými námietkami rodičov, vznesenými v predmetnom konaní a vykoná dokazovanie, potrebné pre rozhodnutie v danej veci.

11. Z týchto dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil, keď odvolacie námietky otca maloletej nepovažoval za dôvodné.

12. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).